

Prezident Slovenskej republiky

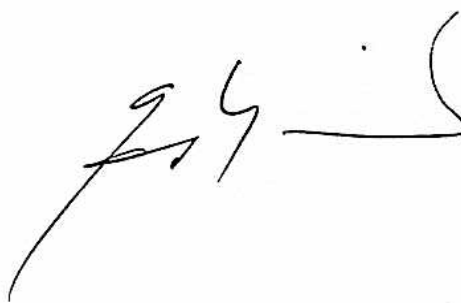
Číslo: 2895-2004-BA

ROZHODNUTIE
prezidenta Slovenskej republiky

o vrátení zákona z 30. júna 2004, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Predkladá:

Ivan Gašparovič
prezident Slovenskej republiky

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized, cursive letters, likely representing the name 'Ivan Gašparovič'.

Bratislava 22. júla 2004

I

Podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 30. júna 2004, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „schválený zákon“).

Navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokúvaní zákon schválila so zmenami, ktoré sú uvedené v časti III.

II

1. Vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) podľa čl. I prvého bodu § 2 ods. 5 schváleného zákona rozhodne o inej zmene územia obce aj bez súhlasu obce, ak po rozdelení obce nedošlo k usporiadaniu území nových obcí v súlade s verejným záujmom, v dôsledku čoho sa urbanistická súčasť obce nachádza na území inej obce. Toto ustanovenie sa vzťahuje podľa čl. I prvého bodu § 2 ods. 6 na obce Kežmarok a Ľubica.

Základom územnej samosprávy je podľa čl. 64 Ústavy Slovenskej republiky obec. Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky združujúci osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Podrobnosti ustanoví zákon (čl. 64a Ústavy Slovenskej republiky). Týmto zákonom je najmä zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Jedným z jeho základných ustanovení sa recipuje čl. 64a prvá veta Ústavy Slovenskej republiky (§ 1 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb.).

Podľa § 2 ods. 1 zákona o obecnom zriadení územie obce je územný celok, ktorý tvorí jedno katastrálne územie alebo viac katastrálnych území. Katastrálnym územím sa rozumie územno-technická jednotka, ktorú tvorí územne uzavretý a v katastri spoločne evidovaný súbor pozemkov (§ 3 ods. 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon)).

Obec zriaďuje, zrušuje, rozdeľuje alebo obce zlučuje vláda nariadením. Rozhodnúť o tom možno len so súhlasom obce a na základe stanoviska krajského úradu, v ktorého územnom obvode sa obec nachádza (§ 2 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov). O inej zmene územia obce (ako je zmena územia v dôsledku zriadenia, zrušenia, rozdelenia obce alebo zlúčenia obcí) rozhoduje so súhlasom obce krajský úrad, ak katastrálny zákon neustanovuje inak.

Schválený zákon v čl. I prvom bode v § 2 ods. 5 „zveruje“ vláde kompetenciu rozhodnúť o inej zmene územia obce. V porovnaní s ustanovením § 2 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého o inej zmene územia obce rozhoduje krajský úrad so súhlasom obce, vláda rozhodne o inej zmene územia obce aj bez súhlasu obce a len vtedy, ak nastanú skutočnosti ustanovené zákonom (po rozdelení obce nedošlo k usporiadaniu území nových obcí v súlade s verejným záujmom, v dôsledku čoho sa urbanistická súčasť obce nachádza na území inej obce). Vláda teda na jednej strane rozhoduje len v zákonom ustanovenom prípade, na druhej strane rozhoduje aj bez súhlasu obce.

Ako som už uviedol obec je podľa čl. 64 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky základom územnej samosprávy a podľa čl. 64a Ústavy Slovenskej republiky samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Územie obce je teda jedným z jej základných atribútov. Kompetencia vlády rozhodnúť o inej zmene územia obce aj bez jej súhlasu podľa čl. I prvého bodu § 2 ods. 5 je podľa môjho názoru zásahom do ústavného princípu samostatnosti obce. Podľa rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 5/97 rešpektovanie územnej samosprávy je, rovnako ako zachovávanie základných práv a slobôd, nevyhnutným komponentom právneho štátu.

Podľa článku 5 Európskej charty miestnej samosprávy (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 336/2000 Z. z.), ktorou je Slovenská republika viazaná, so zainteresovanými miestnymi samosprávami sa vopred prekonzultujú všetky miestne zmeny územných hraníc, prípadne sa tam, kde to zákon umožňuje, uskutoční referendum. Zákon musí byť v súlade so záväzkami, ktoré pre Slovenskú republiku vyplývajú z medzinárodných zmlúv a iných medzinárodných dokumentov (čl. 4 ods. 4 prvá veta Legislatívnych pravidiel tvorby zákonov č. 19/1997 Z. z.). Je to jedna zo základných požiadaviek kladených na zákon.

Schválený zákon v čl. I prvom bode v § 2 ods. 5 síce *expressis verbis* nevyklučuje prekonzultovanie inej zmeny územia obce so zainteresovanými miestnymi samosprávami, ale *expressis verbis* ustanovuje také rozhodnutie vlády o inej zmene územia obce, ktoré môže byť aj bez súhlasu obce. Rozhodovanie vlády však musí byť v súlade s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Vzhľadom na uvedené mám pochybnosti o súlade čl. I § 2 ods. 5 schváleného zákona s čl. 5 Európskej charty miestnej samosprávy.

Okrem toho znenie ustanovenia čl. I prvého bodu § 2 ods. 5 schváleného zákona má aj ďalšie vážne nedostatky. Nie je z neho jednoznačné, o akej inej zmene územia obce rozhodne vláda. Podľa ustanovenia § 2 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov krajský úrad rozhoduje o inej zmene územia obce „ako v odseku 3“, teda o inej zmene ako je zriadenie, zrušenie a rozdelenie obce alebo zlúčenie obcí.

Podľa čl. I prvého bodu § 2 ods. 5 vláda rozhodne, ak po rozdelení obce nedošlo k usporiadaniu území nových obcí v súlade s verejným záujmom, v dôsledku čoho sa urbanistická súčasť obce nachádza na území inej obce. Zákon však v danom prípade neustanovuje, čo je verejný záujem, ktorý je rozhodujúci pre posúdenie usporiadania území nových obcí. Navyše posúdenie verejného záujmu vo väzbe na usporiadanie území nových obcí je problematické práve vo vzťahu mesta Kežmarku a obce Ľubice, na ktoré sa ustanovenie čl. I prvého bodu § 2 ods. 5 vzťahuje.

Problematické je aj slovné spojenie „urbanistická súčasť“, ktoré má tiež pre kompetenciu vlády význam. Preto ho bolo treba ako pojem v zákone vymedziť. Toto slovné spojenie nie je ako pojem v právnom poriadku Slovenskej republiky vymedzený.

Pre úplnosť treba ešte uviesť, že podľa rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 19/98, ak právna norma obsiahnutá v ustanovení zákona nie je formulovaná jednoznačne a pre jej adresáta nie je dostatočne zrozumiteľná, pričom tento nedostatok nemožno odstrániť ani výkladom podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, jej obsah nie je v súlade s obsahom princípu právneho štátu vyjadreným v čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Podľa čl. I prvého bodu § 2 ods. 6 ustanovenie odseku 5 sa vzťahuje na obce Kežmarok a Ľubica. V čl. I v prvom bode § 2 ods. 5 sa ustanovuje

kompetencia vlády, ak nastanú ustanovené skutočnosti. V čl. I prvom bode § 2 ods. 6 sa táto kompetencia vlády zužuje len vo vzťahu k mestu Kežmarok a obci Ľubica. Z čl. I prvého bodu § 2 ods. 5 a 6 vyplýva, že predmetom úpravy zákona je právny vzťah medzi dvoma subjektami práva, ktorými bezpochyby sú mesto Kežmarok a obec Ľubica ako právnické osoby. Účelom zákonnej úpravy je umožniť vyriešenie právneho sporu medzi dvoma subjektami práva rozhodnutím vlády. Toto riešenie nie je podľa môjho názoru vhodným legislatívnym riešením, pretože zákon by sa mal vzťahovať na neurčitý počet prípadov rovnakého druhu. Tu je vhodné poznamenať, že náš právny poriadok upravuje dostatok právnych inštitútov umožňujúcich riešiť spor medzi subjektami práva, treba ich len dôsledne využívať.

3. Postupom podľa § 2 ods. 5 a 6 nie sú dotknuté vlastnícke vzťahy (čl. I tretí bod § 30a ods. 1).

Z ustanovenia čl. I tretieho bodu § 30a ods. 1 vyplýva, že ak vláda rozhodne o inej zmene územia obce podľa čl. I prvého bodu § 2 ods. 5 a 6, nie sú tým dotknuté vlastnícke vzťahy. Zo znenia tohto ustanovenia nie je jasné o aké vlastnícke vzťahy ide, ktoré nie sú rozhodnutím vlády o inej zmene územia obce dotknuté. Zmena územia je spojená aj so zmenou vlastníckych vzťahov.

III

V nadväznosti na dôvody uvedené v časti II navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky schválila tieto zmeny:

1. V čl. I sa vypúšťajú prvý bod a tretí bod.
Súčasne sa zrušuje označenie druhého bodu.
2. Čl. II znie:

„Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. decembra 2004.“.

Bratislava 22. júla 2004